

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Ruimte voor klimaatadaptatie in m.e.r.?

Willemijn Smal
Geert Draaijers

Commissie voor de milieueffectrapportage,
Utrecht, 18 april 2016

Waarom klimaat in m.e.r.?

- **Het is een aanzienlijk milieueffect**
- **M.e.r. is een proceshulpmiddel, dat slimme oplossingen vroegtijdig helpt identificeren, ook voor klimaat**
- **EU-richtlijn noemt het nu expliciet**
- **De Omgevingswet komt eraan: ruimtelijke kwaliteit moet en klimaat is hier onderdeel van**

Wat willen we nu al zien?

Klimaat en milieueffectrapportage

Om de leefomgeving klimaatbestendig te maken is vaak extra ruimte nodig, bijvoorbeeld voor waterberging of stadsgroen. Die ruimte is vaak schaars. Bij het maken van ruimtelijke plannen is het zinvol om de onzekere gevolgen van klimaatverandering op tijd mee te nemen.

In deze factsheet:

- Kan ik met m.e.r. ruimtelijke plannen op klimaatbestendigheid toetsen?
- Zijn klimaatmaatregelen in alle plannen mogelijk?
- Welke informatie moet er in het milieueffectrapport?

door een betere afvoer maar ook door het water buiten de wijk of stad op te vangen en af te voeren.

Het Praktijkboek Ruimte voor Klimaat laat voorbeelden zien van projecten waar klimaatadaptatie in de praktijk wordt gebracht. Het geeft tips en biedt ondersteunende instrumenten voor klimaatbestendig plannen en inrichten.

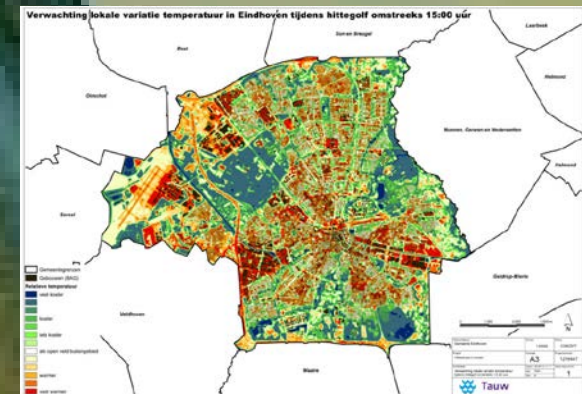
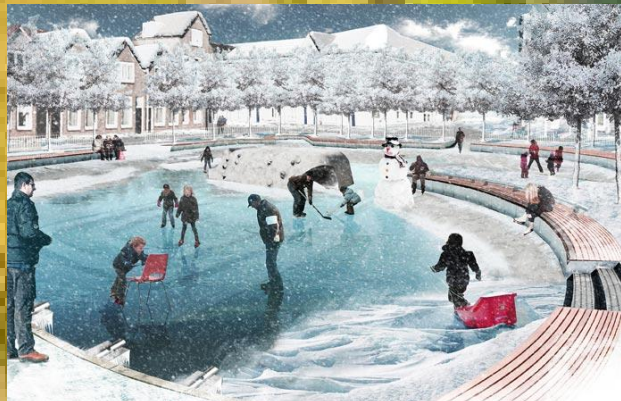
Welke informatie moet er in het MER?

1. Is adaptatie een factor van betekenis?

- **Stap 1: Breng risico's en kwetsbaarheden van het gebied in beeld**
- **Stap 2: Beschrijf de mogelijkheden voor adaptatie**
- **Stap 3: Geef aan hoe met onzekerheden wordt omgegaan**

Wat zien we in de praktijk?

- **Vooral:**
 - risico's overstromingen
 - risico's zoetwatervoorziening
- **Nog beperkte aandacht voor:**
 - gezondheidsrisico's (hittestress, infectieziekten)
 - kwetsbaarheden vitale netwerken (energie, infrastructuur, voedselvoorziening)
 - klimaatrobuuste stedelijke en landelijke omgeving
 - positieve effecten (landbouwproductie, recreatie)

Welke belemmeringen?

- **Gat tussen kennis en toepassing**
 - kennis aanwezig
 - praktijk weerbarstig
 - omgaan met onzekerheden
- **Politiek-bestuurlijk**
 - kosten en baten
 - focus op harde randvoorwaarden
 - focus op korte termijn

Wat helpt?

- **Klimaatdoelen koppelen aan doelstelling voornemen**
- **Klimaataspecten vroegtijdig meenemen in planontwikkeling en dus in MER**
- **Monitor daadwerkelijke effecten en houdt maatregelen 'achter de hand'**

Omgevingswet en m.e.r.: kansen voor klimaat?

- Instrumentarium
- Klimaat voor een nieuw m.e.r.
- Praktijk van Delft
- Sessies landelijk gebied en stedelijk gebied
- Afsluiting en borrel

